

ЖШС ««Бөбек kids» жеке бөбекжайы
АНЫҚТАМА
Баланы бөбекжайға қалай орналастыру керек?

Қазіргі таңда мектепке дейінгі ұйымға қабылдау мемлекеттік қызмет арқылы жүзеге асырылады. Баланы бөбекжайға орналастыру үшін ата-аналар төмендегі қадамдарды орындауы қажет.

1. Баланы кезекке қою

Алдымен баланы мектепке дейінгі ұйымға кезекке қою қажет. Ол үшін:

- электрондық үкімет порталы немесе жергілікті білім бөлімінің ақпараттық жүйесі арқылы өтінім беріледі;
- баланың туу туралы куәлігі және ата-анасының жеке куәлігі қажет.

2. Жолдама алу

Кезек келген кезде ата-ананың жеке кабинетіне немесе көрсетілген байланыс нөміріне хабарлама жіберіледі. Белгіленген мерзімде жолдаманы алу қажет.

3. Бөбекжайға құжаттарды тапсыру

Жолдама алғаннан кейін бөбекжайға мынадай құжаттар ұсынылады:

- баланың туу туралы куәлігінің көшірмесі;
- ата-анасының немесе заңды өкілінің жеке куәлігінің көшірмесі;
- №065/у және №052-2/у нысанындағы медициналық анықтамалар (қолданыстағы талаптарға сәйкес);
- егу паспортының көшірмесі;
- қажет болған жағдайда басқа да құжаттар.

4. Келісімшарт жасау

Құжаттар қабылданғаннан кейін ата-ана мен бөбекжай арасында келісімшарт жасалып, бала топқа қабылданады.

Ата-аналарға ұсыныстар

- Баланы балабақшаға біртіндеп үйретіңіз.
- Баланың күн тәртібін алдын ала қалыптастырыңыз.
- Өзіне қызмет ету дағдыларын (киіну, тамақтану, қол жуу) дамытыңыз.
- Баланы балабақша туралы жағымды әңгімелермен қызықтырыңыз.
- Тәрбиешімен үнемі байланыста болып, балаңыздың бейімделу кезеңіне қолдау көрсетіңіз.

Меңгерушінің кеңесі: Баланың балабақшаға келуі – оның өміріндегі маңызды кезеңдердің бірі. Сондықтан баланы бөбекжайға орналастыру кезінде тек құжаттарды рәсімдеп қана қоймай, оны жаңа ортаға психологиялық тұрғыдан да дайындау қажет.

Балабақшаға қабылдау мемлекеттік қызмет көрсету тәртібі арқылы жүзеге асырылады. Жолдама алғаннан кейін қажетті құжаттарды уақытылы тапсырып, бөбекжай әкімшілігімен байланыс орнату маңызды.

Баланың бейімделуі алғашқы күндері әртүрлі болуы мүмкін. Кейбір балалар ортаға тез үйренсе, кейбіріне уақыт қажет. Осы кезеңде ата-ананың сабырлылығы, тәрбиешімен бірлескен жұмысы және баланы қолдауы үлкен рөл атқарады.

Қорытынды

Баланың бөбекжайға сәтті орналасуы – ата-ана мен мектепке дейінгі ұйымның бірлескен жұмысының нәтижесі. Уақытылы рәсімделген құжаттар мен дұрыс дайындық баланың жаңа ортаға тез бейімделуіне көмектеседі.

ЖШС ««Бөбек kids» жеке бөбекжайы
АНЫҚТАМА
Күн тәртібі – бала денсаулығының негізі

Меңгерушінің ата-аналарға кеңесі

Әрбір ата-ана өз баласының дені сау, белсенді, білімге құштар және бақытты болып өскенін қалайды. Ал осының негізі – дұрыс ұйымдастырылған күн тәртібі.

Күн тәртібі – бұл белгілі бір уақытта ұйықтау, тамақтану, ойнау, серуендеу және демалу ғана емес, баланың денсаулығын нығайтатын, тәртіпке үйрететін өмір салты.

Балабақшада әрбір іс-әрекет баланың жас ерекшелігіне сәйкес жоспарланады. Уақытылы таңғы жаттығу жасау, дұрыс тамақтану, таза ауада серуендеу, тынығу және дамытушы ойындар баланың дене және психикалық дамуына оң әсер етеді. Осы тәртіпті үй жағдайында да сақтай білсек, бала өзін қауіпсіз сезініп, жаңа ақпаратты оңай қабылдайды.

Кейде ата-аналар демалыс күндері баланың режимін өзгертіп жатады. Бұл ұйқының бұзылуына, тәбеттің төмендеуіне және көңіл күйінің тұрақсыз болуына әкелуі мүмкін. Сондықтан демалыс күндері де күн тәртібін мүмкіндігінше сақтауға кеңес береміз.

Бала тәрбиесінде балабақша мен отбасының мақсаты ортақ. Сондықтан тәрбиешімен үнемі байланыста болып, балаңыздың жетістіктері мен қиындықтарын бірге талқылаңыз. Өзара түсіністік пен ынтымақтастық баланың жан-жақты дамуына берік негіз қалайды.

Есте сақтаңыз!

- Баланы күн сайын бір уақытта ұйықтатып, бір уақытта оятыңыз.
- Таңғы асты міндетті түрде ішкізіңіз.
- Күн сайын таза ауада серуендеуге уақыт бөліңіз.
- Телефон мен теледидар алдында өткізетін уақытты шектеңіз.
- Белсенді ойын мен тынығу уақытын үйлестіріңіз.
- Үйдегі күн тәртібін балабақшадағы режиммен сәйкестендіріңіз.

Құрметті ата-аналар!

Баланың бүгінгі дұрыс күн тәртібі – оның ертеңгі мықты денсаулығының, жақсы оқу үлгерімінің және жарқын болашағының кепілі. Балаларымыздың дені сау, тәртіпті, білімді болып өсуі үшін отбасы мен балабақша әрдайым бірлесе әрекет етейік!

ЖШС ««Бөбек kids» жеке бөбекжайы АНЫҚТАМА

«Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған білім беру ойындарының рөлі»

Ата-аналармен іс-шара

Өткізілген іс-шара түрі: Әңгімелесу, ұсыныстар, практикалық сабақтар, мастер-класстар

Өткізілген күні: 15.11.2025

Мақсаты:

Ата-аналар мен педагогтарға мектепке дейінгі жастағы балалардың дамуына ойынның әсерін түсіндіру, оқу-тәрбие процесінде ойынның рөлін арттыру және отбасындағы бірлескен ойындарды тиімді ұйымдастыру жолдарын көрсету.

Міндеттері:

Баланың дамуындағы ойынның маңызын түсіндіру;
Ойын түрлерін дұрыс тандау және ұйымдастыру тәсілдерін көрсету;
Ата-аналарға бірлескен ойынның тәрбиелік ықпалы туралы кеңес беру;
Педагогтардың кәсіби тәжірибесін байыту және практикалық үлгілермен бөлісу.

Консультативтік пунктте ата-аналар мен педагогтарға арналған **«Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған білім беру ойындарының рөлі»** атты кең көлемді іс-шара өткізілді.

Шараның басты идеясы — баланың дамуы мен тәрбиесінде ойынның маңыздылығын айқындап, ата-аналар мен педагогтар арасындағы ынтымақтастықты нығайту болды.

Ойын — баланың өмір сүру формасы, айнала қоршаған ортамен танысуының басты құралы.

Мектепке дейінгі жаста ойын арқылы бала өз тәжірибесін байытып, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, зейін және қиял қабілеттерін дамытады. Осы бағытта ұйымдастырылған бұл іс-шара бірнеше бөлімнен тұрды: **әңгімелесу, ұсыныстар мен кеңестер, практикалық сабақтар, және шеберлік сыныбы.**

Әңгімелесу бөлімі: «Ойын – баланың басты іс-әрекеті»

Іс-шараның алғашқы бөлімінде педагог-психолог пен әдіскер ойынның тәрбиелік және дамытушылық маңызын түсіндірді.

Әңгіме барысында келесі мәселелер қамтылды:

Ойын арқылы баланың логикалық және шығармашылық ойлауының дамуы;

Қарым-қатынас пен сөйлеу мәдениетін қалыптастырудағы ойынның рөлі;

Танымдық және оқу ойындарының баланың мектепке дайындығына әсері.

Педагогтар балалардың жас ерекшеліктеріне сай ойын түрлерін дұрыс тандаудың маңыздылығын атап өтті. Ойын тек көңіл көтеру емес, сонымен қатар баланың жеке тұлғалық дамуының құралы екендігі түсіндірілді. Қатысушылар «Менің баламның сүйікті ойыны» тақырыбында пікір алмасты.

Ата-аналар өз тәжірибелерінен мысал келтіріп, балаларының үйде қалай ойнайтыны туралы айтты.

Ұсыныстар мен кеңестер бөлімі: «Ойынды қалай ұйымдастыруға болады»

Бұл бөлімде педагогтар ата-аналарға отбасында ойын ұйымдастырудың негізгі қағидаларын ұсынды. Тақырыптық кеңестер: Баланың жасына және қызығушылығына сай ойын тандау;

Қауіпсіз және таза ойын ортасын қамтамасыз ету;

Баланы ойын барысында бақылап, бағыт беріп отыру;

Ойын кезінде баланы сынамау, керісінше қолдау көрсету;

Бірге ойнау арқылы ата-ана мен бала арасындағы сенімді қарым-қатынасты нығайту.

Психолог ата-аналарға ойын арқылы баланың мінез-құлқындағы ерекшеліктерді байқау және тәрбиелеудің тиімді әдістері туралы кеңес берді.

Практикалық бөлім: «Оқу ойындарының түрлері және қолдану әдістері»

Педагогтар мен ата-аналарға арналған практикалық сабақ ұйымдастырылды. Сабақ барысында **оқу ойындарының түрлері** талқыланды:

Дидактикалық ойындар – түс, пішін, сан, әріп, кеңістік ұғымдарын дамыту;

Қимыл-қозғалыс ойындары – денсаулықты нығайту, үйлесімді қозғалысты дамыту;

Сюжеттік-рөлдік ойындар – қиял мен сөйлеуді дамыту, әлеуметтік рөлдерді үйрету;

Құрылыс-конструкторлық ойындар – ұқыптылық пен логикалық ойлауды жетілдіру;

Үстел үсті ойындары – зейін мен есте сақтау қабілетін дамыту.

Педагогтар әр ойын түрін іс жүзінде көрсетіп, қатысушыларға түсіндірді.

Ата-аналар ойын құралдарын қолдана отырып, балалармен қалай жұмыс істеу керектігін көрді.

Мысалы, “Түстерді тап”, “Қайда не бар?”, “Кім жылдам?”, “Құрастырып көр” ойындары көрсетілді.

Ата-аналар ойын барысында баланың белсенділігі мен қызығушылығының артатынын байқады.

Мастер-класс: «Отбасындағы бірлескен ойын – бақытты балалық шақ кепілі»

Бұл бөлімде педагогтар мен ата-аналар бірге қатысқан практикалық шеберлік сабағы өткізілді.

Мастер-класс барысында қатысушылар шағын топтарға бөлініп, **үй жағдайында ұйымдастыруға болатын бірлескен ойын түрлерін** тәжірибе жүзінде орындады:

«**Ас үй шебері**» – бала мен ата-ананың бірлескен тұрмыстық ойыны;

«**Сиқырлы түстер**» – бояулар арқылы эмоция мен қиялды дамыту ойыны;

«**Құрастырайық бірге**» – кубиктер мен бөлшектер арқылы логикалық ойлауды дамыту;

«**Менің отбасым**» – отбасылық рөлдік ойын (ата-ана мен бала рөлдерін ауыстыру).

Педагогтар ата-аналарға баланың эмоциялық жағдайын байқаудың және қарым-қатынас орнатудың тиімді тәсілдерін көрсетті.

Мастер-класс атмосферасы жылы және шығармашылық сипатта өтті, қатысушылар белсенділік танытты. Іс-шара соңында қорытынды әңгіме өткізіліп, қатысушылар өз әсерлерімен бөлісті.

Ата-аналар ойынның баланың дамуына зор ықпал ететінін атап өтіп, мұндай шаралардың пайдалы екенін айтты. Педагогтар ата-аналарға балалармен күнделікті бірге ойнауға, ойын арқылы үйретуге, және жағымды қарым-қатынас орнатуға кеңес берді. Қатысушыларға «Ойын арқылы дамимыз!» атты жадынама мен оқу-ойындарының тізімі таратылды.

Ұсыныстар:

Ата-аналарға арналған «Бала және ойын» тақырыбында ай сайынғы кездесулер өткізу;

Әр топта «Ойын бұрышы» ұйымдастыру;

Балалардың дамуын бақылау мақсатында үй тапсырмасы ретінде отбасылық ойындар күнделігін енгізу;

Ойын арқылы сөйлеуді және ойлауды дамыту бойынша қосымша семинарлар өткізу.

«Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған білім беру ойындарының рөлі» атты іс-шара жоғары деңгейде өтті.

Педагогтар мен ата-аналар ойынның бала дамуы үшін қаншалықты маңызды екенін нақты тәжірибе арқылы ұғынды.

Ойын – баланың ішкі әлеміне жол ашатын көпір, ал ата-ананың міндеті – сол көпірді мейірім мен қолдауға толтыру.

Консультативтік пункт жұмысы аясындағы бұл кездесу отбасындағы өзара түсіністік пен педагогикалық мәдениетті арттыруға зор үлес қосты.

Шара соңында барлық қатысушыларға алғыс хаттар табысталды.

ЖШС ««Бөбек kids» жеке бөбекжайы

АНЫҚТАМА

Тақырыбы: «Балалармен демалыс»

Өткізу түрі: консультация

Балабақшада ата-аналар мен балалардың демалысын тиімді ұйымдастыру, олардың бірлескен іс-әрекетін арттыру мақсатында «Балалармен демалыс» атты консультациялық іс-шара өткізілді. Іс-шараның басты мақсаты – ата-аналарды баланың демалысын ұйымдастырудағы тиімді тәсілдермен таныстыру, олардың отбасы ішінде балаға көңіл бөлу дағдыларын арттыру, сонымен қатар балалардың шығармашылық және әлеуметтік қабілеттерін дамыту болды.

Консультация барысында педагогтар ата-аналарға балалармен демалыстың ықтимал нысандары мен формалары туралы ұсыныстар берді. Оған серуендер, ойындар, шығармашылық сабақтар, спорттық жарыстар, тәжірибелік тәжірибелер, ұлттық ойындар мен отбасылық мерекелерді өткізу кіреді. Педагогтар әр іс-шараның балалардың психикалық және физикалық дамуына әсерін түсіндірді, сондай-ақ ата-аналарға демалыс кезінде балалардың қызығушылығын, қимыл-қозғалысын және шығармашылық белсенділігін қалай арттыруға болатынын көрсетті.

Іс-шараның екінші бөлімі практикалық бағытта өтті. Ата-аналар балаларымен бірге ойындарды ұйымдастырып, шығармашылық тапсырмаларды орындады. Бұл әрекеттер балалардың өз әлеуетін көрсетуге, өз эмоциясын білдіруге мүмкіндік берді. Сонымен қатар, бірлескен іс-әрекет арқылы ата-аналар мен балалар арасындағы сенім, өзара қолдау мен ынтымақтастық нығайды.

Консультациялық пункттің жұмысы аясында ата-аналарға жеке ұсыныстар беріліп, әр баланың жас ерекшеліктері мен қызығушылығына сай демалыс ұйымдастырудың тиімді жолдары ұсынылды. Ата-аналар балалардың қимыл-қозғалысын бақылап, олардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге арналған кеңестер алды. Педагогтар демалыстың балалардың әлеуметтік, танымдық және эмоционалдық дамуына әсерін көрсетіп, оны отбасы тәрбиесінің маңызды бөлігі ретінде дәріптеді.

Іс-шара барысында балалар мен ата-аналардың белсенділігі жоғары болды. Олар ойындар мен тәжірибелік әрекеттерге толық қатысып, бір-біріне көмектесті. Бұл олардың арасындағы өзара қарым-қатынасқа, коммуникация және командалық жұмыс дағдыларына оң әсерін тигізді.

Қорытындылай келе, «Балалармен демалыс» консультациясы балалардың жан-жақты дамуына, ата-аналардың баламен бірлескен уақытын тиімді өткізуіне, отбасы мен балабақша арасындағы байланысты нығайтуға маңызды үлес қосты.

Ұсыныстар:

- Балалармен демалыстың түрлі нысандарын жүйелі түрде ұйымдастыру;
- Отбасында ойын және шығармашылық іс-әрекеттерге уақыт бөлу;
- Ата-аналарды демалыс процесіне белсенді қатыстыру;
- Балалардың жас ерекшелігіне сай ойын және тәжірибелік іс-әрекеттерді таңдау;
- Бірлескен демалыс арқылы баланың әлеуметтік және эмоционалдық дамуын қолдау.

ЖШС «Бөбек kids» жеке бөбекжайы
АНЫҚТАМА
«Отбасылық бақыт әліппесі» консультациясы мен практикалық тренингі
туралы

Отбасы – әр баланың өміріндегі ең алғашқы және маңызды әлеуметтік орта. Баланың психоэмоциялық дамуы, сенімділік сезімі, әлеуметтік дағдылары ата-анасымен қалыптасқан қарым-қатынасына тікелей байланысты. Осы себептен балабақшада ата-аналармен бірлескен жұмыс, консультациялар мен тренингтер балалардың жан-жақты дамуына маңызды әсер етеді. Қаңтар айында біздің балабақшада «Отбасылық бақыт әліппесі» атты іс-шара өткізілді. Бұл іс-шараның негізгі мақсаты – ата-аналарды балаларымен байланысты нығайту, олардың ішкі ойларын, сезімдерін түсіну, психологиялық тұрғыдан қолдау көрсету, сондай-ақ ата-аналарға практикалық кеңестер беру арқылы отбасыдағы жылы қарым-қатынасты қалыптастыру болды. Іс-шара екі негізгі бөлімнен тұрды: консультация және практикалық тренинг. Консультация барысында тәрбиеші мен психолог ата-аналарға баланың психоэмоциялық ерекшеліктерін түсіндіру, тыныш баланың ішкі ойы мен сезімдерін зерттеу әдістерін көрсетті. Ата-аналарға балалардың күнделікті өмірде өз сезімдерін қалай білдіретінін, эмоцияларын қалай басқаруға үйрету керектігі түсіндірілді. Сонымен қатар, ата-аналар балалардың сенімділік сезімін қалыптастыру, өз-өзіне деген құрметін арттыру, қоршаған ортаға деген қызығушылығын қолдау жолдары туралы практикалық кеңестер алды. Практикалық тренинг барысында ата-аналар мен балалар бірге шағын тапсырмалар орындады. Бұл тапсырмалар арқылы балалар мен ата-аналар өзара қарым-қатынасты тәжірибеде көрсетті: бірге сурет салу, әңгімелеу, ойын арқылы өз сезімін білдіру, бір-біріне эмоциялық қолдау көрсету. Тәрбиеші әр отбасыға қатысу белсенділігін қадағалап, ұсыныстар берді. Практикалық бөлім ата-аналарға балалардың ішкі ойларын түсінуге мүмкіндік берді, сонымен бірге балалар өз сезімдерін ашық білдіріп, сенімділік деңгейін арттырды. Консультация мен тренинг барысында талдау жүргізіліп, әр отбасыдағы қарым-қатынас ерекшеліктері, күшті және әлсіз жақтары анықталды. Ата-аналар өз тәжірибелерімен бөлісіп, бір-біріне пайдалы кеңестер берді. Бұл бөлім отбасы мен балабақша арасындағы байланысты нығайтып, ата-аналардың баланың дамуы мен эмоциялық жай-күйіне деген жауапкершілігін арттырды.

Іс-шараның нәтижесінде:

1. Ата-аналар балалардың ішкі ойлары мен сезімдерін түсіну жолдарын меңгерді.
2. Балалар мен ата-аналар арасындағы сенім мен жылылық артты.
3. Практикалық тапсырмалар арқылы отбасы мүшелерінің бір-біріне қолдау көрсету дағдылары қалыптасты.
4. Ата-аналарға отбасыдағы қарым-қатынасты жақсарту бойынша нақты ұсыныстар берілді.
5. Балалардың психоэмоциялық дамуы, сенімділігі және өз-өзіне деген құрметі нығайды.

Қорытындылай келе, «Отбасылық бақыт әліппесі» консультациясы мен практикалық тренингі ата-аналар мен балалар арасындағы байланысты нығайтуға, отбасыдағы жылы қарым-қатынасты қалыптастыруға және баланың психоэмоциялық дамуына айтарлықтай үлес қосты. Осындай іс-шараларды жүйелі өткізу арқылы отбасы мен балабақша арасындағы байланыс берік, бала эмоционалды жағынан сенімді әрі бақытты болып өседі.

Анықтаманы дайындаған: А.Н.Әубекер

Ата-аналарға кеңес «Балалармен үйде бірге ойнайық!»

Бала үшін ең қызықты әрі пайдалы ойын – ата-анасымен бірге өткізілген уақыт. Бірге ойнау арқылы бала өзін қауіпсіз сезінеді, сенімділігі артады және жаңа білімді жеңіл меңгереді.

Үйде ойнауға болатын қызықты ойындар

«Артығын тап»

Балаға 4–5 заттың суретін көрсетіңіз. Бір заттың өзгелерден айырмашылығын тауып, себебін түсіндірсін

«Түсті тап»

Үйден белгілі бір түстегі заттарды тауып келуді ұсыныңыз. Бұл ойын баланың түстерді ажырату қабілетін дамытады.

«Санайық»

Баспалдақпен көтерілгенде қадамдарды, ойыншықтарды, жемістерді бірге санаңыз.

«Құрылысшы»

Конструктор немесе текшелерден үй, мұнара, көпір құрастырыңыз. Баланың қиялы мен ұсақ моторикасы дамиды.

«Ертегіні жалғастыр»

Ертегінің басын айтып, соңын балаға жалғастыруды ұсыныңыз.

«Сиқырлы дорба»

Дорбаға бірнеше затты салып, баланың көзін жұмғызып, сипап сезу арқылы затты анықтауын сұраңыз.

«Допты қағып ал»

Допты бір-біріңізге лақтырып, әр лақтырған сайын жануардың, жемістің немесе түстің атауын айтыңыз.

«Ас үйдегі көмекші»

Көкөністерді түстеріне қарай сұрыптау, қамыр илеуге көмектесу немесе дастарқан жаю – бала үшін қызықты әрі пайдалы ойын.

«Сурет бойынша әңгімеле»

Кез келген суретті көрсетіп, «Бұл жерде не болып жатыр?» деген сұрақ қойыңыз.

«Музыка ырғағымен қимылда»

Әуен қосып, бірге билеңіз, жануарлардың немесе құстардың қимылын қайталаңыз.

Ата-аналарға ұсыныс

- ✓ Күн сайын балаңызға кемінде **20–30 минут** уақыт бөліңіз.
- ✓ Ойын барысында баланы мадақтап, қолдау көрсетіңіз.
- ✓ Баланың пікірін тыңдап, оның бастамасын қолдаңыз.
- ✓ Телефон мен планшеттің орнына қызықты ойындарды таңдаңыз.
- ✓ Ең бастысы – бірге өткізген әр сәттен қуаныш алыңыз.

Есте сақтаңыз!

«Ұлттық ойын – ұрпақ мұрасы»

Мақсаты:

Ата-аналарды қазақ халқының ұлттық ойындарының тәрбиелік маңызымен таныстыру, ұлттық ойындарды отбасы тәрбиесінде қолдануға бағыт-бағдар беру.

Қазақ халқының ұлттық ойындары – ұлттың рухани мұрасы, ұрпақ тәрбиесінің алтын қазығы. Ұлттық ойындар арқылы бала тек ойнап қана қоймай, ептілікке, батылдыққа, шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа, тапқырлыққа тәрбиеленеді. Сонымен қатар ұлттық салт-дәстүрді танып, ана тіліне, туған еліне деген сүйіспеншілігі артады.

Қазіргі таңда балалардың көп уақыты телефон мен компьютер алдында өтеді. Сондықтан ата-аналар баламен бірге ұлттық ойындарды ойнауға уақыт бөлсе, бұл баланың денсаулығына да, тәрбиесіне де оң әсер етеді.

Үйде ойнауға болатын ұлттық ойындар

1. Ханталапай

- Баланың жылдамдығын, зейінін дамытады.
- Асықтарды шашып, белгі бойынша жинау.

2. Асық ату

- Дәлдікке, төзімділікке тәрбиелейді.

3. Бес тас

- Ұсақ моторика мен ойлау қабілетін дамытады.

4. Сақина салу

- Байқампаздық пен тапқырлықты арттырады.

5. Орамал тастау

- Жылдамдыққа, қимыл-қозғалысқа баулиды.

6. Арқан тарту

- Бірлікке, күш-жігерге тәрбиелейді.

7. Теңге алу

- Ептілік пен шапшаңдықты дамытады.

Ата-аналарға кеңес

- Күніне кемінде 15–20 минут балаңызбен бірге ұлттық ойын ойнаңыз.
- Ойын барысында баланы мақтап, жігерлендіріңіз.
- Ұлттық ойындардың шығу тарихын әңгімелеп беріңіз.
- Баланың жас ерекшелігіне сай ойын таңдаңыз.
- Демалыс күндерін ұлттық ойындар күніне айналдырыңыз.
-

Қорытынды

Ұлттық ойын – халқымыздың баға жетпес қазынасы. Бала ұлттық ойын арқылы өз халқының мәдениетін, салт-дәстүрін бойына сіңіріп өседі. Ұлттық құндылықтарды дәріптеу – әр отбасының ортақ міндеті. Бүгінгі бала ұлттық ойынмен өссе, ертең елін сүйетін, рухы биік азамат болып қалыптасады.

«Денсаулық кепілі – қимыл-қозғалыс және жеңіл жаттығулар»

Мақсаты: Ата-аналарға мектеп жасына дейінгі балалардың денсаулығын нығайтуда қимыл-қозғалыстың маңызын түсіндіру, үй жағдайында орындалатын қарапайым дене жаттығулары мен белсенді ойындардың бала ағзасына тигізетін пайдасы туралы ақпарат беру және күнделікті өмірде қолдануға бағыт-бағдар ұсыну.

«Қозғалыс – өмірдің негізі»

«Қозғалыс – өмір» деген сөз бекер айтылмаған. Әсіресе мектеп жасына дейінгі кезеңде бала ағзасы өте қарқынды дамиды. Осы уақытта баланың сүйек жүйесі қатаяды, бұлшық еттері жетіледі, жүрек пен өкпе қызметі жақсарады. Мұндай өзгерістердің барлығы жеткілікті қозғалыс болған жағдайда ғана дұрыс қалыптасады.

Қазіргі кезде балалардың бос уақытының басым бөлігі телефон, планшет және теледидар алдында өтеді. Бұл баланың дене белсенділігінің төмендеуіне, омыртқасының қисаюуына, көру қабілетінің әлсіреуіне, артық салмақтың жиналуына және тез шаршауына себеп болуы мүмкін.

Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының ұсынымына сәйкес мектеп жасына дейінгі балалар күн сайын белсенді қимыл-қозғалыспен кемінде **180 минут**, оның ішінде **60 минуты қарқынды қозғалыс** болуы ұсынылады. Сондықтан әрбір ата-ана баласының күнделікті қозғалыс белсенділігіне ерекше көңіл бөлгені дұрыс.

Қимыл-қозғалыстың бала денсаулығына пайдасы

Тұрақты дене белсенділігі:

- иммунитетті күшейтеді;
- жүрек-қан тамырлары жүйесінің жұмысын жақсартады;
- өкпенің тыныс алу қабілетін арттырады;
- сүйек пен бұлшық еттің дұрыс қалыптасуына ықпал етеді;
- дене сымбатын түзейді;
- ұйқының сапасын жақсартады;
- тәбетті ашады;
- баланың көңіл күйін көтереді;
- есте сақтау қабілетін жақсартады;
- зейіннің тұрақтылығын қалыптастырады;
- өзіне деген сенімділігін арттырады;
- ұжыммен қарым-қатынас жасауға үйретеді.

Жеңіл жаттығулардың маңызы

Таңертеңгілік жаттығу – күнді сергек бастаудың ең тиімді жолы. Ол небәрі 5–10 минут уақыт алады. Бірақ оның бала ағзасына берер пайдасы өте зор.

Таңертеңгі жаттығу:

- ағзаны ұйқыдан оятады;
- қан айналымын жақсартады;
- бұлшық еттерді қыздырады;
- буындардың икемділігін арттырады;
- сергектік сыйлайды;
- баланың күні бойы белсенді болуына ықпал етеді.

Үйде орындауға болатын қарапайым жаттығулар

1. «Күнге қол созайық»

Баламен бірге аяқтың ұшымен тұрып, екі қолды жоғары көтеріп, терең тыныс алып созылыңыз.

Қайталану саны: 6–8 рет.

2. Орнында жүру

Орнында тізені жоғары көтеріп жүру.

Ұзақтығы: 1 минут.

3. Орнында жеңіл жүгіру

Жай қарқынмен жүгіру.

Ұзақтығы: 30–60 секунд.

4. Отырып-тұру

Қолды алға созып отырып, қайта тұру.

Қайталану саны: 8–10 рет.

5. Бір аяқпен тепе-теңдікті сақтау

Әр аяқпен 10–15 секунд тұру.

6. Секіру

Екі аяқпен қатар секіру.

Кейін бір аяқпен секіруге болады.

7. Доппен жаттығу

- жоғары лақтыру;
- қағып алу;
- домалату;
- нысанаға дәлдеу.

8. Созылу жаттығулары

Қолды жоғары көтеру.

Еңкею.

Оңға-солға бұрылу.

Таза ауадағы қимылды ойындардың пайдасы

Баланың денсаулығын нығайтудың ең тиімді жолдарының бірі – таза ауада ойнау.

Таза ауада:

- жүгіру;
- секіру;
- велосипед тебу;
- доп ойнау;
- кедергілерден өту;
- арқанмен секіру;
- ұлттық ойындар ойнау өте пайдалы.

Таза ауадағы ойындар өкпенің жұмысын жақсартып, ағзаны оттегімен қамтамасыз етеді.

Отбасылық белсенділік – балаға ең жақсы үлгі

Балалар үлкендерге қарап өседі. Егер ата-анасы қозғалысты жақсы көрсе, спортпен айналысса, бала да соған бейім болады.

Демалыс күндері:

- бірге серуендеңіз;
- саябаққа барыңыз;

- ұлттық ойындар ойнаңыз;
- доп ойнаңыз;
- велосипед тебіңіз;
- көңілді эстафеталар ұйымдастырыңыз.

Бұл тек денсаулыққа ғана емес, отбасы мүшелерінің арасындағы жылы қарым-қатынасты нығайтуға да көмектеседі.

Ата-аналарға арналған ұсыныстар

- ✓ Баланың күн тәртібін сақтаңыз.
- ✓ Күн сайын таңертеңгі жаттығу жасаңыз.
- ✓ Күніне кемінде 2–3 сағат таза ауада серуендеңіз.
- ✓ Телефон мен планшетке жұмсалатын уақытты шектеңіз.
- ✓ Қимылды ойындарды күнделікті өмірдің бір бөлігіне айналдырыңыз.
- ✓ Баланы спортқа қызықтырыңыз, бірақ мәжбүрлемеңіз.
- ✓ Жаттығуларды көңілді әуенмен орындаңыз.
- ✓ Баланың әрбір жетістігін мақтап, қолдау көрсетіңіз.

Қорытынды

Баланың денсаулығы – отбасының ең үлкен байлығы. Денсаулықты сақтау қымбат дәрі-дәрмектен емес, күнделікті дұрыс ұйымдастырылған өмір салтынан басталады. Қимыл-қозғалысқа бай балалық шақ – мықты денсаулықтың, сергек ойдың және жарқын болашақтың кепілі.

Әрбір ата-ана баласына ең қымбат сыйлық – **денсаулық пен белсенді өмір салтын** сыйлай алады. Ол үшін күн сайын аз ғана уақыт бөліп, бірге жаттығу жасап, таза ауада серуендеп, қимылды ойындар ойнау жеткілікті.

«Дені сау бала – ұлт болашағының берік іргетасы!»

«Менің отбасым – тарихым»

Сөйлеу дағдыларын дамытатын әңгімелер мен кітаптар

Мақсаты:

Ата-аналарға отбасы туралы әңгімелесу мен кітап оқудың баланың сөйлеу тілін дамытудағы маңызын түсіндіру, үй жағдайында баланың сөздік қорын байытуға арналған тиімді әдіс-тәсілдерді ұсыну.

Баланың алғашқы сөзі де, алғашқы тәрбиесі де отбасынан басталады. Әрбір бала ата-анасының сөзін тыңдап, іс-әрекетін бақылап өседі. Сондықтан баланың дұрыс әрі анық сөйлеуі, өз ойын еркін жеткізуі ең алдымен отбасыдағы қарым-қатынасқа байланысты.

Қазіргі таңда көптеген балалардың сөздік қорының аз болуы, ойын толық жеткізе алмауы көбіне үлкендердің балаға аз уақыт бөлуінен, гаджеттердің шамадан тыс қолданылуынан және кітаптың аз оқылуынан туындайды.

Баламен күн сайын әңгімелесу, ертегі оқу және бірге кітап қарау – оның сөйлеу тілін дамытудың ең қарапайым әрі тиімді жолы.

Отбасы туралы әңгімелесудің маңызы

Бала өз отбасы туралы айтып үйренген сайын:

- сөздік қоры молаяды;
- жаңа сөздерді меңгереді;
- сөйлемді дұрыс құрастырады;
- ойын жүйелі жеткізуді үйренеді;
- есте сақтау қабілеті дамиды;
- өзіне деген сенімділігі артады.

Күн сайын балаңызбен кем дегенде **15–20 минут** әңгімелесуге уақыт бөліңіз.

Балаға қойылатын қарапайым сұрақтар

Отбасы тақырыбында мынадай сұрақтар қойыңыз:

- Сенің атың кім?
- Әкеңнің аты кім?
- Анаңның аты кім?
- Отбасыңда неше адам бар?
- Әжең не істегенді жақсы көреді?
- Атаң саған қандай әңгімелер айтады?
- Үйде кіммен ойнайсың?
- Отбасыңмен қайда барғанды ұнатасың?
- Сен анаңа қалай көмектесесің?
- Отбасыңдағы ең қызықты оқиға қандай?

Бұл сұрақтар баланың өз ойын толық сөйлеммен айтуына ықпал етеді.

Сөйлеуді дамытатын кітаптардың пайдасы

Кітап оқу арқылы бала:

- дұрыс сөйлеуді үйренеді;
- сөздік қоры байиды;
- есте сақтау қабілеті дамиды;
- қиялы артады;
- тыңдай білу мәдениеті қалыптасады;
- кітапқа деген қызығушылығы оянады.

Кітапты оқып болғаннан кейін міндетті түрде балаға сұрақ қойып, мазмұнын әңгімелетіңіз.

Балаларға ұсынылатын кітаптар

Қазақ халық ертегілері

- «Мақта қыз бен мысық»
- «Бауырсақ»
- «Шалқан»
- «Жеті лақ»
- «Түлкі мен тырна»

Ыбырай Алтынсариннің әңгімелері

- «Әке мен бала»
- «Таза бұлақ»
- «Өрмекші, құмырсқа және қарлығаш»

Үйде сөйлеу тілін дамытуға арналған ойындар

«Сурет бойынша әңгімеле»

Отбасылық суретті көрсетіңіз.

Балаға:

- Кімдерді көріп тұрсың?
- Олар не істеп жатыр?
- Қай жерде тұр?
- Саған бұл сурет несімен ұнайды? деген сұрақтар қойыңыз.

«Әңгімені аяқта»

"Бір күні біздің отбасы..."

деп бастап, әңгімені баланың аяқтауын сұраңыз.

«Сипаттап бер»

Бала өз отбасы мүшелерінің бірін сипаттайды.

Мысалы:

"Анам мейірімді. Ол дәмді тамақ әзірлейді."

«Кім екенін тап»

"Ол маған ертегі оқиды."

"Ол жұмыстан кешке келеді."

сияқты сипаттама айтып, баладан кім екенін табуды сұраңыз.

Ата-аналарға кеңестер

- ✓ Күніне кемінде 15–20 минут балаңызбен сөйлесіңіз.
- ✓ Баланың сөзін бөлмей, мұқият тыңдаңыз.
- ✓ Телефонға қарамай, көзіне қарап сөйлесіңіз.
- ✓ Балаға жаңа сөздердің мағынасын түсіндіріңіз.
- ✓ Күн сайын бірге кітап оқуды дәстүрге айналдырыңыз.
- ✓ Әр оқылған ертегіні бірге талқылаңыз.
- ✓ Баланың жауабын толықтыруға көмектесіңіз, бірақ оның орнына жауап бермеңіз.
- ✓ Отбасылық естеліктерді айтып, ескі фотосуреттерді бірге қарап, әңгімелесіңіз.

Қорытынды

Отбасы – баланың алғашқы тәрбие ордасы, ал ата-ананың жылы сөзі – оның тілін дамытатын ең күшті құрал. Күн сайын бірге кітап оқып, әңгімелесіп, отбасы тарихын бөлісу арқылы бала тек сөздік қорын байытып қана қоймай, өз тамырын, ата-баба тарихын құрметтеуге үйренеді.

Есіңізде болсын: *«Балаға берілетін ең қымбат сыйлық – уақыт. Ал бірге өткізілген уақыттың ең пайдалысы – бірге оқылған кітап пен бірге айтылған әңгіме.»*

